

Įstatymas skelbtas: Žin., 2000, Nr. 82-2478
Neoficialus įstatymo tekstas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GARANTINIO FONDO**

ĮSTATYMAS

2000 m. rugėjo 12 d. Nr. VIII-1926
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato Garantinio fondo paskirtį, veiklos teisinius pagrindus, valdymą, lėšų šaltinius.
2. Šio įstatymo nuostatos taikomos visoms įmonėms, viešosioms įstaigoms, bankams, išskyrus Lietuvos banką, ir kredito unijoms (toliau – įmonės), kurios įregistruotos Lietuvos Respublikos įstatymu nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2139](#), 2004-04-15, Žin., 2004, Nr. 61-2188 (2004-04-27)

2 straipsnis. Bendrosios Garantinio fondo steigimo bei valdymo nuostatos

1. Garantinio fondo steigėjas – Lietuvos Respublikos Vyriausybė.
2. Garantinio fondo administratorius – Vyriausybės įgaliota institucija. Garantinio fondo administratoriaus veiklą reglamentuoja Garantinio fondo nuostatai, kuriuos tvirtina Vyriausybė.
3. Garantinis fondas yra pinigų fondas.
4. Garantinis fondas veikia vadovaudamas Lietuvos Respublikos Konstitucija, Įmonių bankroto įstatymu, šiuo ir kitais įstatymais, Vyriausybės nutarimais, Garantinio fondo nuostatais bei kitais teisės aktais.

3 straipsnis. Garantinio fondo paskirtis

Lėšos iš Garantinio fondo skiriamos šiame įstatyme nustatyto dydžio išmokoms bankrutuojančių ar bankrutavusių įmonių darbuotojams, nutraukusiems darbo santykius su šiomis įmonėmis, taip pat darbuotojams, kurie tėsia darbo santykius su bankrutuojančia įmone, bei buvusiems įmonių, likviduotų dėl bankroto įsigaliojus šiam įstatymui darbuotojams, kai įmonės jiems yra įsiskolinusios, taip pat Garantinio fondo administravimo išlaidoms Garantinio fondo nuostatų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-191](#), 2001 02 27, Žin., 2001, Nr. 22-716 (2001 03 14)

Nr. [IX-1119](#), 2002-10-08, Žin., 2002, Nr. 102-4544 (2002-10-25)

**ANTRASIS SKIRSNIS
GARANTINIO FONDO LĖŠOS, JŲ NAUDOJIMAS IR KONTROLĖ**

4 straipsnis. Garantinio fondo lėšos

1. Garantinio fondo lėšas sudaro:

- 1) įmonių, nurodytų šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje, įmokos – 0,2 proc. priskaičiuoto darbuotojams darbo užmokesčio (nuo kurio skaičiuojamos privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokos);
 - 2) Privatizavimo fondo lėšos ir valstybės biudžeto lėšos, skiriamos pagal atskirą programą;
 - 3) lėšos, gautos iš bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių Garantinio fondo kreditoriniams reikalavimams tenkinti;

4) juridinių ir fizinių asmenų bei įmonių, neturinčių juridinio asmens teisių, savanoriškos įmokos.

2. Garantinio fondo lėšos kaupiamos ir saugomos Valstybės iždo sąskaitoje, kuri atidaroma Lietuvos banke.

3. Įmokos į Garantinį fondą administruojamos pagal Mokesčių administravimo įstatymą.

4. Įmonių įmokos į Garantinį fondą mokamos šia tvarka:

1) įmokas įmonės apskaičiuoja ir moka nuo tos dienos, kurią darbuotojams pradedamas skaičiuoti darbo užmokestis;

2) įmokos mokamos kartą per mėnesį ne vėliau kaip iki kito mėnesio 15 dienos.

5. Garantinio fondo lėšos naudojamos tik pagal šio įstatymo 3 straipsnyje numatyta paskirtį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-191](#), 2001 02 27, Žin., 2001, Nr. 22-716 (2001 03 14)

5 straipsnis. Garantinio fondo lėšų naudojimas

1. Iš Garantinio fondo šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytiems darbuotojams mokamos šios iki kreipimosi į Garantinį fondą dienos neišmokėtos išmokos:

1) darbo užmokestis už atliktą darbą pagal darbuotojo reikalavimą, bet ne didesnis kaip Garantinio fondo tarybos teikimu nustatytas Vyriausybės. Vyriausybės nustatytas dydis negali būti mažesnis už trijų minimalių mėnesinių algų sumą;

2) piniginė kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas, bet ne ilgesnės kaip Darbo kodekso nustatytos minimalios trukmės atostogos ir ne daugiau kaip už vienerius darbo metus, ir ne didesnė kaip Garantinio fondo tarybos teikimu nustatyta Vyriausybės;

3) išeitinė išmoka, numatyta Darbo kodekso 140 straipsnyje ar Įmonių bankroto įstatymo 19 straipsnyje. Šios išmokos suma negali viršyti dydžio, kurį Garantinio fondo tarybos teikimu nustato Vyriausybė;

4) Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo nustatytu dydžio žalos atlyginimas dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga, kai ši prievolė nurodyto įstatymo nustatyta tvarka nepereina valstybei;

5) apmokėjimas už prastovą. Šios išmokos suma negali viršyti dydžio, kurį Garantinio fondo tarybos teikimu nustato Vyriausybė.

2. Skiriant išmokas neturinčioms turto bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės darbuotojams arba buvusiems likviduotos dėl bankroto įmonės darbuotojams, Garantinio fondo lėšų dalis gali būti skiriama išlaidoms, susijusioms su paraiškų skirti išmokas parengimu ir įmonei perduotų fondo lėšų išmokėjimu (banko operacijų ir administratoriaus darbo dalinis apmokėjimas). Šiam tikslui gali būti skiriama lėšų suma pagal neturinčios turto bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės administratoriaus (likvidacinės komisijos pirmininko) arba savivaldybės, kurioje buvo įregistruota įmonė, likviduota dėl bankroto įsigaliojus šiam įstatymui, tarybos įgaliotos įstaigos prašymą, bet ne didesnė kaip Garantinio fondo tarybos teikimu nustatyta Vyriausybės.

3. Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 5 punktuose nurodytų išmokų iš Garantinio fondo dydis yra skaičiuojamas pagal bankrutuojančios, bankrutavusios ar likviduotos dėl bankroto įsigaliojus šiam įstatymui įmonės darbuotojų reikalavimus, susijusius su darbo santykiais iki įmonės bankroto proceso pradžios, ir už laikotarpi, ne ilgesnių kaip du mėnesiai nuo įmonės bankroto proceso pradžios. Išmokos, numatytos šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose, skaičiuojamos nutraukiant darbo sutartį.

4. Patvirtinta darbuotojų kreditorinių reikalavimų suma mažinama iš Garantinio fondo sumokėtos išmokos suma. Garantinio fondo administratorius j šią sumą įgyja atgręžtinio reikalavimo teisę. Jo kreditoriniai reikalavimai tenkinami Įmonių bankroto įstatymo nustatyta tvarka.

5. Išmokos, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės darbuotojui mokamos vieną kartą.

6. Garantinio fondo lėšos Garantinio fondo nuostatų nustatyta tvarka taip pat naudojamos Garantinio fondo administravimo išlaidoms.

7. Įmonei perduotos Garantinio fondo lėšos valstybės institucijų ar įgaliotų vykdyti įsiskolinimų išieškojimą įstaigų sprendimais negali būti nurašomos iš įmonės saskaitos ne ginčo tvarka, areštuojamos ar kitaip panaudojamos tikslams, nenumatytiems šiame įstatyme.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-191](#), 2001 02 27, Žin., 2001, Nr. 22-716 (2001 03 14)

Nr. [IX-1119](#), 2002-10-08, Žin., 2002, Nr. 102-4544 (2002-10-25)

Nr. [IX-1673](#), 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 73-3350 (2003-07-23)

6 straipsnis. Lėšų iš Garantinio fondo skyrimo tvarka

1. Lėšų iš Garantinio fondo skyrimo tvarką nustato Garantinio fondo nuostatai.

2. Dokumentus dėl lėšų skyrimo darbuotojų reikalavimams, susijusiems su darbo santykiais, tenkinti Garantinio fondo administratoriui per 1 mėnesį nuo kreditorinių reikalavimų patvirtinimo dienos privalo pateikti bankrutuojančios įmonės administratorius arba bankrutavusios įmonės likvidacinės komisijos pirminkas Garantinio fondo nuostatą nustatyta tvarka.

3. Lėšų skyrimą iš Garantinio fondo inicijuoja Garantinio fondo administratorius, kai, praėjus 2 mėnesiams nuo kreditorinių reikalavimų patvirtinimo dienos, bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės darbuotojai (darbuotojas) ar jiems atstovaujanti organizacija Garantinio fondo tarybai raštu praneša, kad bankrutuojančios įmonės administratorius ar bankrutavusios įmonės likvidacinės komisijos pirminkas nesikreipė dėl lėšų skyrimo.

4. Dokumentus dėl lėšų skyrimo likviduotų dėl bankroto įsigaliojus šiam įstatymui įmonių darbuotojų reikalavimams, susijusiems su darbo santykiais, tenkinti Garantinio fondo administratoriui teikia savivaldybės, kurios teritorijoje buvo įregistruota (veikė) likviduota dėl bankroto įmonė, tarybos įgaliota įstaiga arba jos pavedimu juridinis asmuo, kuriam suteikta teisė teikti įmonių bankroto administravimo paslaugas.

5. Apie ketinimą kreiptis į Garantinio fondo tarybą bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės darbuotojai (darbuotojas) ar jiems atstovaujanti organizacija prieš 15 dienų privalo raštu įspėti bankrutuojančios įmonės administratorių ar bankrutavusios įmonės likvidacinės komisijos pirminką. Šio įspėjimo nuorašas pridedamas prie pranešimo Garantinio fondo administratoriui.

6. Sprendimą dėl Garantinio fondo lėšų skyrimo Garantinio fondo administratoriaus teikimu ne vėliau kaip per mėnesį nuo dokumentų iš Garantinio fondo administratoriaus gavimo dienos priima Garantinio fondo taryba.

7. Garantinio fondo tarybai priėmus sprendimą skirti lėšų, Garantinio fondo administratorius su bankrutuojančia ar bankrutavusia įmone arba savivaldybės tarybos įgaliota įstaiga, arba jos pavedimu su juridiniu asmeniu, kuriam suteikta teisė teikti įmonių bankroto administravimo paslaugas, sudaro lėšų iš Garantinio fondo perdavimo įmonei (savivaldybės įstaigai, juridiniam asmeniui, teikiančiam bankroto administravimo paslaugas) sutartį.

8. Garantinio fondo tarybos sprendimai gali būti skundžiami įstatymu nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1119](#), 2002-10-08, Žin., 2002, Nr. 102-4544 (2002-10-25)

7 straipsnis. Garantinio fondo finansinė kontrolė

1. Garantinio fondo finansinę veiklą kontroliuoja Valstybės kontrolė.

2. Garantinio fondo finansinė atskaitomybė kasmet turi būti tikrinama auditoriaus ar audito įmonės. Garantinio fondo taryba ne vėliau kaip per 3 mėnesius pasibaigus finansiniams metams skelbia „Valstybės žinių“ priede „Informacinių pranešimų“ metinę finansinę atskaitomybę kartu su auditoriaus išvada.

TREČIASIS SKIRSNIS GARANTINIO FONDO VALDYMAS

8 straipsnis. Garantinio fondo taryba

1. Garantiniam fondui vadovauja Garantinio fondo taryba. Tarybos sudėtį tvirtina Vyriausybė.

2. Garantinio fondo taryba sudaroma iš 12 narių: 4 atstovauja darbuotojų interesus ginančioms organizacijoms (profesinėms sąjungoms ir jų susivienijimams), 4 – darbdavių organizacijoms (susivienijimams, asociacijoms ir kt.) ir 4 – valstybės valdymo institucijoms.

Darbuotojų interesus ginančių organizacijų ir darbdavių atstovus deleguoja jiems atstovaujančios organizacijos, o valstybės valdymo institucijų atstovus skiria Vyriausybė.

3. Garantinio fondo tarybos veiklai vadovauja pirmininkas. Jি skiria Vyriausybė iš valstybės valdymo institucijų atstovų.

9 straipsnis. Garantinio fondo tarybos kompetencija

1. Garantinio fondo tarybos veiklą nustato Garantinio fondo nuostatai.
2. Garantinio fondo taryba:
 - 1) valdo fondo lėšas;
 - 2) priima sprendimus dėl Garantinio fondo lėšų skyrimo;
 - 3) teikia pasiūlymus Vyriausybei dėl maksimalių išmokų dydžių, numatytių 5 straipsnio 1 dalies 1 ir 5 punktuose;
 - 4) teikia Vyriausybei Garantinio fondo veiklos pusmečio ir metų ataskaitas;
 - 5) teikia Vyriausybei pasiūlymus Garantinio fondo veiklos klausimais;
 - 6) tvirtina lėšų iš Garantinio fondo perdavimo įmonei sutarties tipinę formą;
 - 7) vykdo kitus Garantinio fondo nuostatuose nustatytus uždavinius ir funkcijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-191](#), 2001 02 27, Žin., 2001, Nr. 22-716 (2001 03 14)

10 straipsnis. Garantinio fondo administratoriaus funkcijos

Garantinio fondo administratoriaus pagrindinės funkcijos:

- 1) vykdyti Garantinio fondo tarybos ir jos pirmininko pavedimus;
- 2) priimti bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių paraiškas dėl lėšų skyrimo 3 straipsnyje nurodytų darbuotojų išmokoms, šias paraiškas nagrinėti ir parengti Fondo tarybos posėdžiams;
- 3) Garantinio fondo tarybai priėmus sprendimą skirti lėšų, sudaryti lėšų iš Garantinio fondo perdavimo įmonei sutartį;
- 4) pagal kompetenciją, nustatytą Garantinio fondo nuostatuose, atstovauti Garantiniams fondui valstybės ir savivaldybių institucijose, teismuose bei kitose įstaigose, įmonėse ir organizacijose visais su jo veikla susijusiais klausimais. Garantinio fondo interesams gali atstovauti ir kitos Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos;
- 5) rengti Garantinio fondo veiklos pusmečio ir metų ataskaitas;
- 6) kontroliuoti ir kaupti informaciją apie Garantinio fondo lėšų naudojimą;
- 7) spręsti kitus Garantinio fondo nuostatuose numatytius klausimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-191](#), 2001 02 27, Žin., 2001, Nr. 22-716 (2001 03 14)

KETVIRTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11 straipsnis. Garantinio fondo reorganizavimas ir likvidavimas

1. Garantinį fondą reorganizuja ir likviduoja Vyriausybė.
2. Likvidavus Garantinį fondą, nepanaudotų lėšų naudojimo tvarką nustato šio fondo steigėjas.

12 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja nuo 2000 m. spalio 1 d.
2. Įmonėms, kuriose bankroto procesas pradėtas iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, netaikomi šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 5 punktai. Įstatymo nuostatos netaikomos įmonėms, dėl kurių teismas, nagrinėjantis bankroto bylą, ar kreditorių susirinkimas, bankroto procedūras vykdant ne teismo tvarka, iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos yra priėmės nutartį (nutarimą) išregistruoti likviduotą dėl bankroto įmonę. Kai bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės darbuotojams bankroto proceso metu jau buvo sumokėta tam tikra įmonės įsiskolinimo dalis iš Fondo bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių darbuotojų reikalavimams, susijusiems su darbo santykiais, tenkinti skirtų finansinės paramos lėšų, šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytos išmokos jiems turi būti sumažinamos sumokėta suma. Kai darbuotojams skirtos

išmokos, numatytos šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte, pagal galiojusias šios dalies nuostatas buvo sumažintos bankroto proceso metu iš įmonės lėšų sumokėta darbo užmokesčio dalimi, jiems skiriamos papildomos išmokos, kurių kiekvienos dydis yra lygus sumai, kuria buvo sumažinta anksčiau skirta išmoka.

3. Bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių paraiškos dėl lėšų skyrimo iš Garantinio fondo šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytiems darbuotojams pradedamos nagrinėti Garantinio fondo taryboje ne anksčiau kaip po 3 mėnesių nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

4. Įmonės išmokas į Garantinį fondą pradeda mokėti nuo 2001 m. kovo 15 d.

5. Įmonės, kurios sumokėjo išmokas į Garantinį fondą iki 2001 m. kovo 15 d., šių išmokų dydžiu gali sumažinti išmokas, apskaičiuotas ir mokėtinas į Garantinį fondą nuo 2001 m. kovo 15 d.
Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-191](#), 2001-02-27, Žin., 2001, Nr. 22-716 (2001-03-14)

Nr. [IX-631](#), 2001-12-06, Žin., 2001, Nr. 104-3703 (2001-12-12)

Nr. [IX-1119](#), 2002-10-08, Žin., 2002, Nr. 102-4544 (2002-10-25)

13 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

Vyriausybė:

1) patvirtina Garantinio fondo nuostatus;
2) patvirtina Garantinio fondo tarybos sudėtį;
3) patvirtina įmonėms, kuriose bankroto procesas pradėtas iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, 5 straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktų taikymo tvarką;

4) 2001 metų valstybės biudžeto projekte numato asignavimus pradiniam įnašui į Garantinį fondą;

5) parengia Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo pakeitimus, nustatančius privatizavimo lėšų dalies naudojimą Garantiniams fondui;

6) patvirtina įmonėms, likviduotoms dėl bankroto įsigaliojus šiam įstatymui, išmokų skyrimo tvarką;

7) patvirtina papildomų išmokų, numatyti šio įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje, skyrimo tvarką.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1119](#), 2002-10-08, Žin., 2002, Nr. 102-4544 (2002-10-25)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-191](#), 2001-02-27, Žin., 2001, Nr. 22-716 (2001-03-14)

GARANTINIO FONDO ĮSTATYMO 3, 4, 5, 9, 10, 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-631](#), 2001-12-06, Žin., 2001, Nr. 104-3703 (2001-12-12)

GARANTINIO FONDO ĮSTATYMO 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1119](#), 2002-10-08, Žin., 2002, Nr. 102-4544 (2002-10-25)
GARANTINIO FONDO ĮSTATYMO 3, 5, 6, 12, 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO
ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1673](#), 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 73-3350 (2003-07-23)
GARANTINIO FONDO ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-2139](#), 2004-04-15, Žin., 2004, Nr. 61-2188 (2004-04-27)
ĮMONIŲ IR ORGANIZACIJŲ NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO ĮSTATYMO, KELIŲ
PRIEŽIŪROS IR PLĒTROS PROGRAMOS FINANSAVIMO ĮSTATYMO, GARANTINIO FONDO
ĮSTATYMO, RINKLIAVŲ ĮSTATYMO, MOKESČIU UŽ PRAMONINĖS NUOSAVYBĖS OBJEKTU
REGISTRAVIMĄ ĮSTATYMO, MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ ĮSTATYMO, KONSULINIO
MOKESČIO ĮSTATYMO, LIETUVOS BANKO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO
ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2004-05-03)
autrap@lrs.lt